

MUNICIPIOS

Ayuntamiento de l'Eliana

2025/13303 Anuncio del Ayuntamiento de l'Eliana sobre la aprobación definitiva del Reglamento Regulador del Procedimiento de Declaración de Riesgo en la Infancia y la Adolescencia.

ANUNCIO

El Pleno del Ayuntamiento de l'Eliana en sesión ordinaria celebrada el 30 de enero de 2025, acordó la aprobación inicial del Reglamento Regulador del Procedimiento de declaración de riesgo en la infancia y la adolescencia.

En cumplimiento de lo que se dispone en el artículo 49 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, se ha sometido el expediente a información pública por el plazo de treinta días hábiles, a contar desde el día siguiente a la inserción del anuncio de la aprobación inicial en el Boletín Oficial de la Provincia de Valencia (BOP) y no se han presentado alegaciones, por lo que se considera definitivamente aprobado este acuerdo, publicándose íntegramente el texto del Reglamento, de conformidad con el artículo 70.2 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local.

VER ANEXO

L'Eliana, 4 de noviembre de 2025.—El alcalde, Salvador Torrent Català.

REGLAMENT REGULADOR DEL PROCEDIMENT DE DECLARACIÓ DE RISC EN LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

**EQUIP DE SERVEIS SOCIALS
D'ATENCIÓ PRIMÀRIA BÀSICA
REGIDORIA DE POLÍTIQUES SOCIALS
AJUNTAMENT DE L'ELIANA**

ÍNDEX:

- 1. OBJECTE**
- 2. MARC JURÍDIC**
 - 2.1. DEFINICIÓ I PROCEDIMENT**
 - 2.2. COMPETÈNCIA**
 - 2.3. PRINCIPIS RECTORS**
 - 2.4. PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL**
- 3. DETECCIÓ**
- 4. INFORMACIÓ I ACTUACIONS PRÈVIES. VERIFICACIÓ**
- 5. PROCEDIMENT PER A LA DECLARACIÓ DEL RISC**
 - 5.1. INICIACIÓ**
 - 5.2. ORDENACIÓ, INSTRUCCIÓ I TRÀMIT D'AUDIÈNCIA**
 - 5.3. FINALITZACIÓ: RESOLUCIÓ I NOTIFICACIÓ**
 - 5.4. EXECUCIÓ DE MESURES**
- 6. MESURES I ACTUACIONS**
- 7. DISPOSICIONS FINALS**

1. OBJECTE

El present reglament estableix i regula el procediment per a resoldre, aquest ajuntament, les Declaracions de la Situació de Risc dels i les persones menors d'edat (PME) que residisquen o es troben transitòriament en el municipi de l'Eliana.

2. MARC JURÍDIC

2.1. DEFINICIÓ I PROCEDIMENT

El marc jurídic que determinarà la declaració de risc d'una persona menor d'edat serà:

a) Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i la Llei d'Enjudiciament Civil que en l'article 17.1 defineix la situació de risc:

«Es considera situació de risc aquella en la qual, a causa de circumstàncies, carències o conflictes familiars, socials o educatius, la persona menor d'edat es veja perjudicada en el seu desenvolupament personal, familiar, social o educatiu, en el seu benestar o en els seus drets de manera que, sense assolir l'entitat, la intensitat o la persistència que fonamentarien la seua declaració de situació de desemparament i l'assumpció de la tutela segons la llei, siga necessària la intervenció de l'Administració pública competent, per eliminar, reduir o compensar les dificultats o inadaptació que l'afecten i evitar-ne el desemparament i l'exclusió social, sense haver de ser separat del seu entorn familiar.»

b) Llei 26/2018 de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència, en el Títol III, Capítol III, regula la protecció en situacions de risc, articles 100, 101, 102 i 103, i estableix en aquest últim, en l'apartat 2:

«La situació de risc s'ha de declarar mitjançant una resolució motivada de l'òrgan que tinga atribuïda la competència per les disposicions d'organització local, a proposta d'un òrgan col·legiat interdisciplinari, i amb l'audiència prèvia a la persona protegida, practicada d'acord amb el que disposa la Llei orgànica 1/1996, i de les persones progenitores o dels qui les substituïsquen en l'exercici de les funcions pròpies de la pàtria potestat. En absència de normativa de règim local que en determine la competència, correspon a la persona titular de l'alcaldia.»

2.2. COMPETÈNCIA

De conformitat amb el que estableix l'article 100.3 de la Llei 26/2018 de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència:

«La competència per a detectar, valorar, intervenir, declarar i determinar el cessament de la situació de risc correspon a l'entitat local on resideix de fet la persona protegida. Quan no residisca a la Comunitat Valenciana o la seua residència no puga determinar-se, aquestes competències les ha d'exercir l'entitat local on es trobe la persona menor d'edat. En les situacions de risc prenatal, té la competència l'entitat local de residència de la dona embarassada.»

Així mateix, la Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat, se serveis socials inclusius de la Comunitat Valenciana, en l'article 18 estableix els serveis d'atenció primària dels serveis socials, i regula específicament l'objecte del present reglament en l'apartat d): «Servei de prevenció i intervenció amb les famílies. S'encarregarà de la prevenció i l'avaluació de les situacions de risc, així com del diagnòstic social i la intervenció de caràcter individual o familiar amb la infància i l'adolescència (...)»

Li és atribuïda específicament la competència a l'àmbit municipal en la matèria, en l'article 29.1 d):

«1. Els municipis de la Comunitat Valenciana, per si sols o agrupats, de conformitat amb la normativa de règim local, així com d'aquella normativa d'àmbit estatal i autonòmic que hi siga aplicable, tindran les competències pròpies següents:

(...) d) Els serveis d'infància i adolescència...»

La declaració de risc s'ajustarà al procediment establert en la Llei de procediment administratiu comú de les administracions públiques, Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

2.3. PRINCIPIS RECTORS

Les actuacions d'atenció a les persones menors d'edat que realitze aquesta corporació en l'exercici de les seues competència s'ajustaran amb caràcter general als criteris i línies d'actuació establerts en la legislació vigent en matèria de protecció de persones menors d'edat, ajustant-se als principis de coordinació, col·laboració, cooperació i informació recollits en els articles 10, 55 i següents de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de les entitats locals i en l'article 10 del Decret 93/2001, de 22 de maig, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament de mesures de protecció jurídica del menor de la Comunitat Valenciana, segons el qual totes les administracions públiques estan obligades a prestar la col·laboració necessària en la prevenció de les situacions de risc i desamparament de persones menors d'edat i en l'execució de les mesures de protecció previstes en la present norma.

A més, s'hauran de respectar els següents principis rectors, de conformitat amb el que estableix la Llei 26/2018, de 21 de desembre de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència:

1. El dret de tota persona menor i adolescent que el seu interès superior siga valorat i siga considerat primordial en totes les accions i decisions que els concernisca, ja siguen individualment o col·lectivament, tant en l'àmbit públic com el privat (elements de ponderació i les garanties del degut procés, recollits en l'article 2 de la Llei orgànica 1/1996).
2. El disseny integral perquè s'ocupen de tots els àmbits vitals i socials de la infància i adolescència, i s'executen transversalment per part de les administracions públiques.
3. La consideració de les persones menors i adolescents com a ciutadans i ciutadanes, subjectes actius de drets, afavorint l'exercici autònom, fins on permeta el seu nivell de maduresa, dels drets que són titulars.

4. Caràcter universal, des d'una perspectiva d'equitat, per a garantir la igualtat d'oportunitats i combatre les desigualtats.
5. La igualtat de tracte i la no discriminació per raó de naixement, sexe, orientació sexual, identitat o expressió de gènere, edat, nucli familiar, ideologia, nacionalitat, ètnia, religió, llengua, cultura, opinió, diversitat funcional o discapacitat, o qualssevol altres condicions o situacions personals, familiars o econòmiques o socials tant pròpies del xiquet, xiqueta o adolescent, o de la seua família.
6. La participació activa i directa, tant individual com col·lectiva, en tots els assumptes que els concerneixen.
7. La inclusió social i la restricció dels drets en totes les mesures de prevenció, protecció i atenció socioeducatives que s'adopten, les quals hauran de comptar amb la seua participació directa i procurar la col·laboració de la seua família i de les institucions públiques i privades.
8. La consideració de les famílies com l'entorn més adequat, prevalent el manteniment o la reincorporació a la familiar d'origen, llevat que siga contrari a l'interés de la persona menor d'edat. En cas d'acordar una mesura de protecció, es prioritzarà l'acolliment familiar enfront del residencial.
9. La introducció de la perspectiva de gènere en el disseny, desenvolupament i avaluació de les mesures que s'adopten.
10. La consideració de les interseccionalitats, atenent especialment als qui pertanyen a col·lectius en situació d'exclusió o minoritaris.
11. L'agilitat en la presa de decisions, tenint en consideració l'irreversible efecte del pas del temps en el desenvolupament infantil.
12. La prioritat pressupostària, en l'àmbit de les competències de les diferents administracions, de les polítiques destinades a fer efectius els drets de la infància i l'adolescència. El pressupost destinat a aquest fi ha de ser suficient, sostingut en el temps i fàcilment identificable.

2.4. PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL

És important en aquest context fer esment exprés al que estableix l'article 22 quater de la Llei orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor:

«1. Per al compliment de les finalitats que preveu el capítol I del títol II d'aquesta Llei, les administracions públiques competents poden procedir sense el consentiment de l'interessat a la recollida i el tractament de les dades que siguen necessàries per valorar la situació del menor, incloses tant les relatives al menor com les relacionades amb el seu entorn familiar o social.

Els professionals, les entitats públiques i privades i, en general, qualsevol persona han de facilitar a les administracions públiques els informes i antecedents sobre els menors, els seus progenitors, tutors, guardadors o acollidors que se'ls requereixen perquè són necessaris per a aquesta finalitat; no es necessita el consentiment de l'afectat.

2. Les entitats a què es refereix l'article 13 poden tractar sense consentiment de l'interessat la informació que siga imprescindible per al compliment de les obligacions establides al precepte esmentat amb l'única finalitat de posar les dades en coneixement de les administracions públiques competents o del Ministeri Fiscal.»

Tot això de conformitat amb el que estableixen l'article 6.1 e) del Reglament 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 i l'article 8.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia de drets digitals.

3. DETECCIÓ

La detecció d'una possible situació de risc d'una persona menor d'edat podrà ser:

1 - A instància de part, que comuniqui o denuncie una possible situació de risc d'una persona menor d'edat. Referent a això, es garantiran els principis de reserva i confidencialitat, de conformitat amb el que estableix l'article 92.2 de la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència, que estableix que «l'entitat pública ha de garantir la confidencialitat de la informació i de la identitat de la persona informant en el compliment d'aquest deure de notificació».

2 – D'ofici, en detectar indicadors d'una possible situació de risc a través de les diferents actuacions dels serveis socials municipals.

De conformitat amb el que estableix l'article 92.1 de la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència:

«Tota persona o autoritat i, especialment, qui per raó de la seua professió o funció té notícia o indicis fundats d'una situació de risc o desamparament, ho ha de fer saber a l'entitat pública competent en matèria de protecció de la infància i l'adolescència, sense perjudici de l'obligació de prestar l'auxili immediat que necessite i de les comunicacions procedents a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal.»

Quan siga una entitat pública qui pose en coneixement la possible situació de risc d'una persona menor d'edat, ho farà per les vies habilitades a aquest efecte i amb els impresos establits. Això és:

- Forces i cossos de seguretat de l'estat.
- Autoritats sanitàries.
- Autoritats educatives.

En cas que siga qualsevol altra persona jurídica o física, s'aportarà per mitjà del document que es facilitarà en Serveis Socials d'atenció primària bàsica.

4. INFORMACIÓ I ACTUACIONS PRÈVIES. VERIFICACIÓ

De conformitat amb el que estableix l'article 55 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú: «amb anterioritat a l'inici del procediment, l'òrgan competent pot obrir un període d'informació o actuacions prèvies amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència o no d'iniciar el procediment.»

Els serveis socials d'atenció primària bàsica (SSAPB) procediran a efectuar totes aquelles accions necessàries per a instar la verificació davant una possible situació de risc. En tot cas, es procedirà a elaborar un diagnòstic social per mitjà dels indicadors habilitats sobre aquest tema, establint si la persona menor d'edat es troba davant una possible situació de risc, desamparament o, per contra, en cap de les situacions de desprotecció infantil, cas en què es procedirà a l'arxivament de les diligències obertes.

Una vegada s'hi hagen efectuat les esmentades actuacions prèvies, si es considera que la persona menor d'edat es pot trobar en una situació de risc, i si aquesta ho requereix, es procedirà a elaborar un Pla Personalitzat d'Intervenció Social, d'ara en avant PPIS.

En els supòsit que siga necessària l'elaboració del PPIS, aquest inclourà totes la mesures necessàries per a revertir la situació de risc, tant les prestacions i recursos de serveis socials que siguen pertinents, com les que hagen de portar-se pel centre escolar, serveis sanitaris o altres recursos comunitaris. Aquest inclourà mesures destinades a millorar les condicions personals, familiars i socials de la persona protegida i, si calguera, a complementar l'atenció que es rep en la llar.

Es procurarà comptar amb la participació de la persona protegida, si tinguera suficient maduresa, i de la seua família, en la planificació i execució del PPIS. A tal fi, s'escoltarà la persona protegida prestant-li, en cas de requerir-ho, l'assistència i mitjans de suport necessaris, així com als seus representants legals. Es procurarà consensuar amb la família el PPIS, i recaptar formalment la seua acceptació per la qual cosa se'ls oferirà, amb la suficient antelació, la informació necessària de manera comprensible i en format accessible, segons preveuen els articles 101 i 102 de la Llei 26/2018, de 21 de desembre.

Iniciat el procés d'intervenció familiar preventiu, a través de l'elaboració del PPIS corresponent i en funció del resultat, es podrà acordar:

1. El tancament de les diligències perquè s'han complert els objectius marcats en el PPIS.
2. La pròrroga d'aquest, ja que, en el període establert, encara que han existit millores, es requereix una temporalitat més gran per a concloure la intervenció i donar-la per satisfactòria.
3. Si es considera, després dels esbrinaments oportuns, que s'han d'adoptar mesures d'auxili immediat abans de la finalització del PPIS, s'informarà tal assumpte a la Comissió d'Intervenció

Social, i es procedirà a la redacció d'un pla urgent d'intervenció que podrà ser ampliat, modificat o reafirmat en la resolució final de procediment.

4. La determinació del no compliment dels objectius del PPIS i, per tant, l'inici del procediment per a la DECLARACIÓ DE LA SITUACIÓ DE RISC, de la persona menor d'edat.

5. Quan s'aprecie l'existència d'una possible situació de desemparament, a més de declarar la situació de risc, es donarà trasllat, amb caràcter d'urgència, a l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

5. PROCEDIMENT PER A LA DECLARACIÓ DEL RISC

5.1 INICIACIÓ

El personal tècnic de serveis socials municipals, en tindre coneixement d'una possible situació de risc, elaborarà una proposta d'inici del procediment administratiu de declaració de risc dirigida a la Comissió Tècnica d'Intervenció Social dels SSAPB.

Mitjançant resolució d'Alcaldia, a proposta de la Comissió Tècnica d'Intervenció Social, s'incoarà l'expedient per a la possible declaració de risc, amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència o no de la declaració de risc, així com designarà una persona tècnica que exercisca com a instructor/a de l'expedient en qüestió.

5.2 ORDENACIÓ, INSTRUCCIÓ I TRÀMIT D'AUDIÈNCIA

1. Una vegada acordada la incoació de l'expedient, l'òrgan instructor comprovarà que, a l'inici del procediment, s'ha notificat de manera comprensible a les persones interessades, representants legals de la persona menor d'edat, així com la de la mateixa persona menor d'edat, si tinguera judici suficient o haguera complit 12 anys. Si no s'haguera realitzat, ho portarà a terme l'òrgan competent de manera immediata.

2. L'òrgan instructor de l'expedient l'impulsarà d'ofici fins a la seua conclusió, de conformitat amb els principis generals del procediment administratiu.

3. Per a l'adequada instrucció de l'expedient se sol·licitaran tots els documents, informes tècnics, socials, psicològics, sanitaris o pedagògics que siguen necessaris per al complet coneixement i valoració de la situació de la persona menor d'edat i de les possibilitats d'actuació en la seua pròpia família.

4. Instruït el procediment, i abans de dictar resolució, es realitzarà el tràmit d'audiència posant-se a la disposició de les persones interessades l'expedient. L'òrgan instructor citarà les persones interessades per a notificant-los que tenen un termini de 10 dies per a al·legar i presentar tots els documents i justificacions que estimen pertinents. Una vegada complit aquest tràmit, comprovades les al·legacions, documents i justificacions presentades, si escau, es procedirà a redactar la proposta de resolució per la Comissió Tècnica d'Intervenció Social.

5.3 FINALITZACIÓ: RESOLUCIÓ I NOTIFICACIÓ

1. Posarà fi a les actuacions la resolució motivada de l'Alcaldia o de la regidora delegada de Serveis Socials (prèvia proposta de la Comissió Tècnica d'Intervenció Social).

La resolució contindrà necessàriament algun dels pronunciaments següents:

a) Declaració de risc de la persona menor d'edat, amb el seu corresponent PPIS, amb indicació de la temporalitat de la declaració de risc i de les conseqüències de l'incompliment de les indicacions en ell contingudes, que en cap cas podrà superar l'any de duració.

b) Resolució de la inexistència d'una situació de risc.

2. Quan s'aprecie l'existència d'una possible situació de desemparament, a més de declarar la situació de risc, es donarà trasllat a l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

3. La resolució es notificarà de legal forma a les persones representants legals de la persona menor d'edat.

5.4 EXECUCIÓ DE MESURES

1. Una vegada acordada la resolució de declaració de la situació de risc, els professionals de referència de la intervenció dels serveis socials, executaran i coordinaran l'aplicació del PPIS.

2. Trimestralment es realitzarà una valoració amb la corresponent proposta tècnica sobre el compliment del PPIS.

3. En el supòsit que implique modificacions de les mesures contemplades en el PPIS, es comunicarà a totes les parts interessades.

4. Previ informe de la Comissió Tècnica d'Intervenció Social a proposta dels professionals de referència de la intervenció social, l'òrgan municipal competent podrà resoldre la finalització de la declaració de risc.

5. La resolució de finalització de la declaració de risc es notificarà de legal forma a les persones representants legals de la persona menor d'edat.

6. MESURES I ACTUACIONS

Les situacions de risc es resolen mitjançant mesures de suport familiar dirigides a cobrir les necessitats bàsiques de la persona menor d'edat i millorar el seu entorn familiar, amb l'objectiu de

mantindre'l en aquest entorn en unes condicions adequades que permeten el seu desenvolupament integral.

De conformitat amb el que estableix l'article 102.2 de la Llei 26/2018, el PPIS inclourà totes les mesures necessàries per a revertir la situació de risc, tant les prestacions i recursos de serveis socials que siguin pertinents, com les que hagen de dur a terme el centre escolar, els serveis sanitaris o altres recursos comunitaris.

Correspon als serveis socials municipals el desenvolupament i aplicació dels recursos i prestacions de suport a la família, podent ser aquestes de caràcter professional, econòmiques i tecnològiques.

1. S'entén per mesures de suport de caràcter professional, les intervencions de caràcter socioeducatiu o terapèutic desenvolupades per professionals en favor de la persona menor d'edat i de la seua família, tendents a la prevenció de situacions de desarrelament familiar. També tenen aquesta consideració els serveis prestats a la família per les diferents institucions que faciliten el desenvolupament de la vida familiar i permeten una millor atenció a les persones menors d'edat.
2. S'entén per mesures de suport de caràcter econòmic, les prestacions o ajudes dineràries, de caràcter puntual o periòdic, proveïdes per les administracions competents amb la finalitat de millorar la qualitat de vida i l'autonomia, l'atenció a situacions d'urgència, l'atenció sociosanitària o la cobertura de les necessitats bàsiques, permetent a la ciutadania aconseguir un nivell de vida digne.
3. Les prestacions tecnològiques comprenen aquelles prestacions d'assistència tecnològica i ajudes de caràcter instrumental destinades a la protecció, manteniment o millora de l'autonomia i inclusió social i garantia per a l'accessibilitat universal.

7. DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA.- Conclòs el termini previst en la declaració de risc i en les seues pròrrogues, esgotats tots els recursos, i en tot cas, quan haja transcorregut un any des de la declaració inicial sense que s'hagen aconseguit canvis en l'acompliment dels deures de guarda que garantisquen que el xiquet, xiqueta o adolescent compta amb la necessària assistència moral o material, l'entitat local instarà a l'òrgan competent de la Generalitat València a declarar el desemparament.

En tot cas, les declaracions de risc deixaran d'estar vigents:

1. Finalitzat el pla d'intervenció sense que hi haja una nova proposta de declaració de risc perquè s'ha complert el PPIS aprovat, o bé hi haja un clar incompliment que pot derivar en una possible situació de desemparament.
2. En complir la majoria d'edat les persones menors d'edat.
3. La impossibilitat material de complir-ho per causes sobrevingudes.

SEGONA.- Les resolucions dictades en virtut d'aquest Reglament són recurribles davant l'ordre jurisdiccional civil, de conformitat amb el que estableixen els articles 779 i 780 de la Llei d'enjudiciament civil (Llei 1/2000, de 7 de gener). Sense perjudici de qualsevol altre recurs o reclamació prèvia que siga procedent.

TERCERA.- Es faculta a l'Alcaldia o regidoria delegada de serveis socials a:

1. Resoldre els dubtes d'interpretació de la present normativa, o qualsevol eventualitat no recollida en aquesta.
2. L'aprovació de tots els documents normalitzats que siguen necessaris per a l'aplicació aquesta normativa.
3. A dictar totes les resolucions resolucions que es necessiten amb vista al desenvolupament i execució dels protocols i els PPIS.

CUARTA.- El present Reglament entrarà en vigor d'acord amb el que disposen els articles 65.2 i 70.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i una vegada transcorregut el termini de quinze dies hàbils des de la seua publicació en el *Butlletí Oficial de la Província*.

REGLAMENTO REGULADOR DEL PROCEDIMIENTO DE DECLARACIÓN DE RIESGO EN LA INFANCIA Y LA ADOLESCENCIA

**EQUIPO DE SERVICIOS SOCIALES
DE ATENCIÓN PRIMARIA BÁSICA
CONCEJALÍA DE POLÍTICAS SOCIALES
AJUNTAMENT DE L'ELIANA**

ÍNDICE:

- 1. OBJETO.**
- 2. MARCO JURÍDICO.**
 - 2.1. DEFINICIÓN Y PROCEDIMIENTO**
 - 2.2. COMPETENCIA**
 - 2.3. PRINCIPIOS RECTORES**
 - 2.4. PROTECCIÓN DE DATOS DE CARÁCTER PERSONAL**
- 3. DETECCIÓN.**
- 4. INFORMACIÓN Y ACTUACIONES PREVIAS. VERIFICACIÓN.**
- 5. PROCEDIMIENTO PARA LA DECLARACIÓN DEL RIESGO.**
 - 5.1. INICIACIÓN**
 - 5.2. ORDENACIÓN, INSTRUCCIÓN Y TRÁMITE DE AUDIENCIA.**
 - 5.3. FINALIZACIÓN: RESOLUCIÓN Y NOTIFICACIÓN.**
 - 5.4. EJECUCIÓN DE MEDIDAS.**
- 6. MEDIDAS Y ACTUACIONES.**
- 7. DISPOSICIONES FINALES**

1. OBJETO

El presente reglamento establece y regula el procedimiento para resolver, por parte de este Ayuntamiento, las Declaraciones de la Situación de Riesgo de los y las personas menores de edad (PME) que residan o se encuentren transitoriamente en el municipio de l'Eliana.

2. MARCO JURÍDICO.

2.1. DEFINICIÓN Y PROCEDIMIENTO

El marco jurídico que determinará la declaración de riesgo de una persona menor de edad vendrá determinada por:

a) Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor, de modificación parcial del Código Civil y la Ley de Enjuiciamiento Civil que su artículo 17.1 define la situación de riesgo:

“ Se considera situación de riesgo aquella, en la cual, a consecuencia de circunstancias, carencia o conflictos familiares, sociales o educativos, la persona menor de edad se vea perjudicada en su desarrollo personal, familiar, social o educativo, en su bienestar o en sus derechos de forma que, sin alcanzar la entidad, intensidad o persistencia que fundamentarían su declaración de situación de desamparo y asunción de la tutela por ministerio de ley, sea precisa la intervención de la administración pública competente, para eliminar, reducir, compensar las dificultades o inadaptación que le afectan y evitar su desamparo y exclusión social, sin tener que ser separado de su entorno familiar”.

b) Ley 26/2018 de 21 de diciembre de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y la adolescencia, en su Título III, Capítulo III, regula la Protección en situaciones de Riesgo”, artículos 100, 101, 102 y 103, estableciéndose en este último en su apartado 2.

La situación de riesgo se declarará mediante una resolución motivada del órgano que tenga atribuida la competencia por las disposiciones de la organización local, a propuesta de la Comisión de Intervención social, creada según el artículo 40 del Decreto 38/2020, de 20 de marzo del Consell, como grupo técnico multidisciplinar que elevará la propuesta mediante informe de sus miembros. Contará con la audiencia previa de la persona protegida, practicada de acuerdo con lo que dispone la Ley orgánica 1/1996, y de sus representantes legales. En ausencia de normativa de régimen local que determine su competencia, corresponderá a la persona titular de la alcaldía.

2.2. COMPETENCIA

De conformidad con lo establecido en el artículo 100.3 de la Ley 26/2018 de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y la adolescencia. “*La competencia para detectar, valorar, intervenir, declarar y determinar el cese de la situación de riesgo corresponde a la entidad local donde resida de hecho la persona protegida. Cuando no resida en la Comunitat Valenciana o su residencia no pueda determinarse, ejercerá estas competencias la entidad local donde la persona menor de edad se encuentre. En situaciones de riesgo prenatal será competente la entidad local de la residencia de la mujer embarazada*”.

Así mismo, la Ley 3/2019, de 18 de febrero, de la Generalitat, de servicios sociales inclusivos de la Comunitat Valenciana, en su artículo 18 establece los servicios de atención primaria de los servicios sociales, estando regulado específicamente el objeto del presente reglamento en su apartado “...d) Servicio de prevención e intervención con las familias. Se encargará de la prevención y evaluación de las situaciones de riesgo, así como el diagnóstico social y la intervención de carácter individual o familiar con la infancia y la adolescencia...”.

Siéndole atribuida específicamente la competencia al ámbito municipal en la materia, en el artículo 29.1 d); “*Los municipios de la Comunitat Valenciana, por sí solos o agrupados, de conformidad con la normativa de régimen local, así como de aquella normativa de ámbito estatal y autonómico que se aplique, tendrán las competencias propias siguientes: d) Los servicios de infancia y adolescencia...*”.

La declaración de riesgo se ajustará al procedimiento establecido en la Ley de Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas, Ley 39/2015, de 1 de octubre.

2.3. PRINCIPIOS RECTORES

Las actuaciones de atención a las personas menores de edad que realice esta Corporación en el ejercicio de sus competencias se ajustarán con carácter general a los criterios y líneas de actuación establecidas en la legislación vigente en materia de protección de personas menores de edad, ajustándose a los principios de coordinación, colaboración, cooperación e información recogidos en los artículos 10, 55 y siguientes de la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases de las Entidades Locales y en el artículo 10 del Decreto 93/2001, de 22 de mayo, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento de Medidas de Protección Jurídica del Menor de la comunidad Valenciana, según el cual todas las Administraciones Públicas están obligadas a prestar la colaboración necesaria en la prevención de las situaciones de riesgo y desamparo de personas menores de edad y en la ejecución de las medidas de protección previstas en la presente norma.

Además, se deberán respetar los siguientes principios rectores, de conformidad con lo establecido en la Ley 26/2018, de 21 de diciembre de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y la adolescencia:

1. El derecho de toda persona menor y adolescente a que su interés superior sea valorado y sea considerado primordial en todas las acciones y decisiones que les concierna, ya sean individual o colectivamente, tanto en el ámbito público como el privado (elementos de ponderación y las garantías del debido proceso, recogidos en el artículo 2 de la Ley orgánica 1/1996).

2. El diseño integral para que se ocupen de todos los ámbitos vitales y sociales de la infancia y adolescencia, y se ejecuten transversalmente por parte de las AAPP.
3. La consideración de las personas menores y adolescentes como ciudadanos y ciudadanas, sujetos activos de derechos, favoreciendo el ejercicio autónomo, hasta donde permita su nivel de madurez, de los derechos que son titulares.
4. Carácter Universal, desde una perspectiva de equidad, para garantizar la igualdad de oportunidades y combatir las desigualdades.
5. La igualdad de trato y la no discriminación por razón de nacimiento, sexo, orientación sexual, identidad o expresión de género, edad, núcleo familiar, ideología, nacionalidad, etnia, religión, lengua, cultura, opinión, diversidad funcional o discapacidad, o cualesquiera otras condiciones o situaciones personales, familiares o económicas o sociales tanto propias del niño, niña o adolescente, o de su familia.
6. La participación activa y directa, tanto individual como colectiva en todos los asuntos que les conciernen.
7. La inclusión social y la restricción de los derechos en todas las medidas de prevención, protección y atención socioeducativas que se adopten, las cuales deberán contar con su participación directa y procurar la colaboración de su familiar y de las instituciones públicas y privadas.
8. La consideración de las familias como el entorno más adecuado, primando el mantenimiento o la reincorporación a la familiar de origen, salvo que sea contrario al interés de la persona menor de edad. En caso de acordarse una medida de protección, se priorizará el acogimiento familiar frente al residencial.
9. La introducción de la perspectiva de género en el diseño, desarrollo y evaluación de las medidas que se adopten.
10. La consideración de las interseccionalidades, atendiendo especialmente a quienes pertenecen a colectivos en situación de exclusión o minoritarios.
11. La agilidad en la toma de decisiones, teniendo en consideración el irreversible efecto del paso del tiempo en el desarrollo infantil.
12. La prioridad presupuestaria, en el ámbito de las competencias de las distintas administraciones, de las políticas destinadas a hacer efectivos los derechos de la infancia y la adolescencia. El presupuesto destinado a esta fin debe ser suficiente, sostenido en el tiempo y fácilmente identificable.

2.4. PROTECCIÓN DE DATOS DE CARÁCTER PERSONAL

Es importante en este contexto hacer mención expresa a lo establecido en el artículo 22 quáter de la Ley orgánica 1/1996, de protección jurídica del menor que establece;

1. Para el cumplimiento de las finalidades previstas en el capítulo I del Título II de ésta ley, las Administraciones Públicas competentes podrán proceder, sin el consentimiento del interesado, a la recogida y tratamiento de los datos que resulten necesarios para valorar la situación de la persona menor de edad, incluyendo tanto los relativos al mismo como los relativos con su entorno familiar y social.

Los profesionales, las Entidades Públicas y privadas y, en general, cualquier persona facilitarán a las Administraciones Públicas los informes y antecedentes sobre las personas menores de edad, sus progenitores, tutores, guardadores o acogedoras, que les sean requeridos por ser necesarios para este fin, sin precisar del consentimiento de la persona afectada.

2. Las entidades a las que se refiere el artículo 13 podrán tratar sin consentimiento de la persona interesada la información que resulte imprescindible para el cumplimiento de las obligaciones establecida en dicho precepto con la única finalidad de poner dichos datos en conocimiento de las Administraciones Públicas competentes o del Ministerio Fiscal.

3. Todo ello de conformidad con lo establecido en el artículo 6.1 e) del Reglamento 2016/679 del Parlamento Europeo y del Consejo de 27 de abril de 2016 y artículo 8.1 de la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de datos personales y garantía de derechos digitales.

3. DETECCIÓN.

La detección de una posible situación de riesgo de una persona menor de edad, podrá ser

1 - A instancia de parte, que comunique o denuncie una posible situación de riesgo de una persona menor de edad. A este respecto se garantizarán los principios de reserva y confidencialidad, de conformidad con lo que se establece en el artículo 92.2 de la Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y adolescencia, que establece que *"la entidad pública garantizará la confidencialidad de la información y de la identidad de la persona informante en el cumplimiento de este deber de notificación"*.

2 - De oficio al detectarse, indicadores de una posible situación de riesgo a través de las diferentes actuaciones de los servicios sociales municipales.

De conformidad con lo establecido en el artículo 92 de la Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y la adolescencia; *"Toda persona o autoridad y especialmente, quien por razón de su profesión o función tenga noticia o indicios fundados de una situación de riesgo o desamparo, lo pondrá en conocimiento de la entidad pública competente en materia de protección de la infancia y adolescencia, sin perjuicio de la obligación de prestar el auxilio inmediato que precise y de las comunicaciones procedentes a la autoridad judicial o al Ministerio Fiscal"*.

Cuando sea una entidad pública quien ponga en conocimiento la posible situación de riesgo de una persona menor de edad, lo hará por los cauces habilitados al efecto y con los impresos establecidos. Esto es:

- Fuerzas y cuerpos de seguridad del estado.
- Autoridades sanitarias.
- Autoridades educativas.

En caso de que sea cualquier otra persona jurídica o física se aportará por medio del documento que se facilitará en Servicios Sociales de atención primaria básica.

4. INFORMACIÓN Y ACTUACIONES PREVIAS. VERIFICACIÓN.

De conformidad con lo que se establece en el artículo 55 de la ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común, *"con anterioridad al inicio de procedimiento, el órgano competente podrá abrir un periodo de información o actuaciones previas con la finalidad de conocer las circunstancias del caso concreto y la conveniencia o no de iniciar el procedimiento"*.

Los servicios sociales de atención primaria básica (SSAPB) procederán a efectuar todas aquellas acciones necesarias para a instar la verificación ante una posible situación de riesgo. En todo caso, se procederá a elaborar un diagnóstico social por medio de los indicadores habilitados sobre este tema, estableciendo si la persona menor de edad se encuentra ante una posible situación de riesgo, desamparo o por el contrario, en ninguna de las situaciones de desprotección infantil, procediendo por tanto al archivo de las diligencias aperturadas.

Una vez se hayan efectuado las mencionadas actuaciones previas, si se considera que la persona menor de edad puede encontrarse en una situación de riesgo, y si ésta lo requiere, se procederá a elaborar un Plan Personalizado de Intervención Social, en adelante PPIS.

En los supuesto que sea necesaria la elaboración del PPIS, este incluirá todas la medidas necesarias para revertir la situación de riesgo, tanto las prestaciones y recursos de servicios sociales que sean pertinentes, como las que hayan de llevarse a término por el centro escolar, servicios sanitarios u otros recursos comunitarios. El mismo incluirá medidas destinadas a mejorar las condiciones personales, familiares y sociales de la persona protegida y, si fuera preciso, a complementar la atención que se recibe en el hogar.

Se procurará contar con la participación de la persona protegida, si tuviera suficiente madurez, y de su familia, en la planificación y ejecución del PPIS. A tal fin, se escuchará a la persona protegida prestándole, en caso de requerirlo, la asistencia y medios de soporte necesarios, así como a sus representantes legales. Se procurará consensuar con la familia el PPIS, y recabar formalmente su aceptación por lo que se les ofrecerá, con la suficiente antelación, la información necesaria de manera comprensible y en formato accesible, según viene previsto en los artículos 101 y 102 de la Ley 26/2018, de 21 de diciembre.

Iniciado el proceso de intervención familiar preventivo, a través de la elaboración del PPIS correspondiente y en función del resultado, se podrá acordar;

1. El cierre de las diligencias debido a que se han cumplido los objetivos marcados en el PPIS.
2. La prórroga de éste, ya que, en el periodo establecido, aunque han existido mejoras se requiere mayor temporalidad para concluir la intervención y darla por satisfactoria.
3. Si se considera, tras las averiguaciones oportunas, que se han de adoptar medidas de auxilio inmediato antes de la finalización del PPIS, se informará a tal extremo a la Comisión de Intervención Social, procediendo a la redacción de un plan urgente de intervención que podrá ser ampliado, modificado o reafirmado en la resolución final de procedimiento.
4. La determinación del no cumplimiento de los objetivos del PPIS y por tanto, el inicio del procedimiento para la DECLARACIÓN DE LA SITUACIÓN DE RIESGO, de la persona menor de edad.
5. Cuando se aprecie la existencia de una posible situación de desamparo, además de declarar la situación de riesgo, se dará traslado, con carácter de urgencia, al órgano competente de la Comunidad Autónoma.

5. PROCEDIMIENTO PARA LA DECLARACIÓN DEL RIESGO.

5.1 INICIACIÓN

El personal técnico de servicios sociales municipales, al tener conocimiento de una posible situación de riesgo, elaborará una propuesta de inicio del procedimiento administrativo de declaración de riesgo dirigida a la Comisión Técnica de Intervención Social de los SSAPB.

Mediante resolución de Alcaldía, a propuesta de la Comisión Técnica de Intervención Social, se incoará el expediente para la posible declaración de riesgo, con la finalidad de conocer las circunstancias del caso concreto y la conveniencia o no de la declaración de riesgo, así como designará una persona técnica que ejerza como instructor/a del expediente en cuestión.

5.2 ORDENACIÓN, INSTRUCCIÓN Y TRÁMITE DE AUDIENCIA.

1. Una vez acordada la incoación del expediente, el órgano instructor comprobará, que al inicio del procedimiento, se ha notificado de manera comprensible a las personas interesadas, representantes legales de la persona menor de edad, así como la de la propia persona menor de edad, si tuviera juicio suficiente o hubiera cumplido 12 años. Si no se hubiera realizado, se llevará a término por el órgano competente de manera inmediata.
2. El órgano instructor del expediente impulsará de oficio el mismo hasta su conclusión, de conformidad con los principios generales del procedimiento administrativo.

3. Para la adecuada instrucción del expediente se solicitarán cuantos documentos, informes técnicos, sociales, psicológicos, sanitarios o pedagógicos que sean necesarios para el completo conocimiento y valoración de la situación de la persona menor de edad y de las posibilidades de actuación en su propia familia.

4. Instruido el procedimiento, y antes de dictar resolución, se realizará el trámite de audiencia poniéndose a disposición de las personas interesadas el expediente. El órgano instructor, citará a las personas interesadas para notificándoles que tienen un plazo de 10 días para alegar y presentar cuantos documentos y justificaciones estimen pertinentes. Una vez cumplido este trámite, comprobadas las alegaciones, documentos y justificaciones presentadas, en su caso, se procederá a redactar la propuesta de resolución por la Comisión Técnica de Intervención Social.

5.3 FINALIZACIÓN: RESOLUCIÓN Y NOTIFICACIÓN.

1. Pondrá fin a las actuaciones la resolución motivada de la Alcaldía o de la Concejala delegada de Servicios Sociales (Previa propuesta de la Comisión Técnica de Intervención Social).

La resolución contendrá necesariamente alguno de los siguientes pronunciamientos:

a) Declaración de riesgo de la persona menor de edad, con su correspondiente PPIS, con indicación de la temporalidad de la declaración de riesgo y de las consecuencias del incumplimiento de las indicaciones en él contenidas, que en ningún caso podrá superar el año de duración.

b) Resolución de la inexistencia de una situación de riesgo.

2. Cuando se aprecie la existencia de una posible situación de desamparo, además de declarar la situación de riesgo, se dará traslado al órgano competente de la Comunidad Autónoma.

3. La resolución se notificará de legal forma a las personas representantes legales de la persona menor de edad.

5.4 EJECUCIÓN DE MEDIDAS.

1. Una vez acordada la resolución de declaración de la situación de riesgo, los profesionales de referencia de la intervención de los servicios sociales, ejecutarán y coordinarán la aplicación del PPIS.

2. Trimestralmente se realizará una valoración con la correspondiente propuesta técnica sobre el cumplimiento del PPIS.

3. En el supuesto que implique modificaciones de las medidas contempladas en el PPIS, se comunicará a todas las partes interesadas.

4. Previo informe de la Comisión Técnica de Intervención Social a propuesta de los profesionales de de referencia de la intervención social, el órgano municipal competente podrá resolver la finalización de la declaración de riesgo.

5. La resolución de finalización de la declaración de riesgo se notificará de legal forma a las personas representantes legales de la persona menor de edad.

6. MEDIDAS Y ACTUACIONES.

Las situaciones de riesgo se resuelven mediante medidas de apoyo familiar dirigidas a cubrir las necesidades básicas de la persona menor de edad y mejorar su entorno familiar, con el objetivo de mantenerlo en dicho entorno en unas condiciones adecuadas que permitan su desarrollo integral.

De conformidad con lo establecido en el artículo 102.2 de la Ley 26/2018, el PPIS incluirá todas las medidas necesarias para revertir la situación de riesgo, tanto las prestaciones y recursos de servicios sociales que sean pertinentes, como las que hayan de llevarse a cabo por el centro escolar, los servicios sanitarios u otros recursos comunitarios.

Corresponde a los servicios sociales municipales el desarrollo y aplicación de los recursos y prestaciones de apoyo a la familia, pudiendo ser éstas de carácter profesional, económicas y tecnológicas.

1. Se entiende por medidas de apoyo de carácter profesional, las intervenciones de carácter socio-educativo o terapéutico desarrolladas por profesionales en favor de la persona menor de edad y de su familia, tendentes a la prevención de situaciones de desarraigo familiar. También tienen ésta consideración los servicios prestados a la familia por la diferentes instituciones que faciliten el desarrollo de la vida familiar y permitan una mejor atención a las personas menores de edad.

2. Se entiende por medidas de apoyo de carácter económico, las prestaciones o ayudas dinerarias, de carácter puntual o periódico, provistas por las administraciones competentes con el fin de mejorar la calidad de vida y la autonomía, la atención a situaciones de urgencia, la atención sociosanitaria o la cobertura de las necesidades básicas, permitiendo a la ciudadanía conseguir un nivel de vida digno.

3. Las prestaciones tecnológicas comprenden aquellas prestaciones de asistencia tecnológica y ayudas de carácter instrumental destinadas a la protección, mantenimiento o mejora de la autonomía e inclusión social y garantía para la accesibilidad universal.

7. DISPOSICIONES FINALES

PRIMERA.- Concluido el plazo previsto en la declaración de riesgo y en sus prórrogas, agotados todos los recursos, y en todo caso, cuando haya transcurrido un año desde la declaración inicial sin que se hayan conseguido cambios en el desempeño de los deberes de guarda que garanticen

que el niño, niña o adolescente cuenta con la necesaria asistencia moral o material, la entidad local instará al órgano competente de la Generalitat Valencia a declarar el desamparo.

En todo caso, las declaraciones de riesgo dejarán de estar vigentes:

1. Finalizado el plan de intervención sin que haya una nueva propuesta de declaración de riesgo porque se ha cumplido el PPIS aprobado, o bien haya un claro incumplimiento que puede derivar en una posible situación de desamparo.
2. Al cumplir la mayoría de edad las personas menores de edad.
3. La imposibilidad material de cumplirlo por causas sobrevenidas.

SEGUNDA.- Las resoluciones dictadas en virtud de este Reglamento, son recurribles ante el orden jurisdiccional civil, de conformidad con lo establecido en los artículo 779 y 780 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Ley 1/2000, de 7 de enero). Sin perjuicio de cualquier otro recurso o reclamación previa que proceda.

TERCERA.- Se faculta a la Alcaldía o Concejalía delegada de servicios sociales a:

1. Resolver las dudas de interpretación de la presente normativa, o cualquier eventualidad no recogida en las mismas.
2. La aprobación de cuantos documentos normalizados sea necesario para la aplicación esta normativa.
3. A dictar cuantas resoluciones se precisen en orden al desarrollo y ejecución de los protocolos y los PPIS.

CUARTA.- El presente Reglamento entrará en vigor de acuerdo con lo dispuesto en los artículo 65.2 y 70.2 de la ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las bases del régimen local, y una vez transcurrido el plazo de quince días hábiles desde su publicación en el Boletín Oficial de la Provincia.

